هدف شیخ از نگارش تهذیب

شاگرد۳: شیخ تهذیب را با توجه به دغدغه‌ای که از اهل‌سنت دارند می‌نویسد. می‌توان گفت در پاالیش احادیث، برخی از احادیث از شیعه بیرون رفته و شیخ برای اینکه بخواهند پاسخ اهل‌سنت را بدهد این احادیث را دوباره آورده تا بگوید این اختالفاتی که شما اشاره می‌کنید بین ما حل شده و به شما می‌گویم که نکته ی اینکه برخی از احادیث را کنار گذاشته‌ایم چیست. در ادامه آن احادیثی که شیخ آورده را جدی گرفتند و در کتب آمد.

استاد: البته شیخ در مقدمه تهذیب اینطور توضیح می‌دهند؛ می‌گویند اشان رفته بررسی کرده و دلیلش هم این بوده که این روایات خیلی متعارض بوده‌اند. بعد می‌گویند من اینها را می‌آورم تا همه اینها را بررسی کنم. خود تهذیب، شرح مقنعه است. در متن مقنعه می‌گوید که اینها پاالیش شده بود ای نشده بود. این خودش وجهی است که این فرمایش شما را محک بزند که آیا متن مقنعه با همه جاهایی که شیخ حمل می‌کنند و روایاتش را کنار می‌گذارند، اگر متن مقنعه موافق آنی است که شیخ قبول نکرده‌اند این دال بر این است که پاالیش شده بود؟! نه. برعکس است. عالوه که آن چه که در نظر شیخ مهم است، جمع می‌کنند. اینکه بگوید طائفه اینها را کنار گذاشته‌اند، باید بررسی شود.

شاگرد: می‌خواهم بگویم طایفه آنها را کنار گذاشته و اشان دوباره جمع کرده. ولی اشان در برخورد با اهل‌سنت نمی‌توانند اینچنین حرف بزنند. در نهایت جمع دالی می‌کند و می‌گوید برخی تقیه بوده و ... . مخصوصاً در منفردات که در تهذیب هست. در اینها بگویم پاالیش شده بود و دوباره آورده شده.

استاد: ببینید عبارتی که در حافظه ام هست، این است: شیخ می‌گویند اولی که من تهذیب را نوشتم می‌خواستم روایات السالمیه را بیاورم. هم شیعه و هم سنی. یک مقداری جلو رفتم و دیدم نمی‌شود؛ مفصّل می‌شود. لذا گفتم فعالً برای عامه را کنار می‌گذارم و روایات اصحابنا را می‌آورم. آن جا نمی‌گویند روایاتی که قبول ندارم را می‌آورم. می‌گویند می‌خواستم کتابی باشد که جامع همه روایات ما باشد. اما عبارتی که اشعار داشته باشد که اینها بیرون رفته بود و می‌خواهم فقط برای جواب آنها بیاورم، نیست. مگر این دست آنها بوده تا به آنها جواب بدهد؟! مگر در کتب فقهی اهل سنتی که در دست ما است، علیه شیعه از آن روایات استفاده کرده‌اند؟! به نظرم عباراتی که شیخ در مقدمه دارند ذهن را سراغ جامع روائی بودن می‌برد. نه صرفاً ذکر للجواب و جمع کردن.

والحمد لله رب العالمین

بازبینی #1
ایجاد شده 5 فوریه 2026 16:08:52 توسط ... .
به روزرسانی شده 5 فوریه 2026 16:09:56 توسط ... .